

HØRINGSSVAR

«Veivalg for fremtidig kirkeordning»

Høring, februar – mai 2015

Det vises til Kirkerådets høringsnotat *Veivalg for fremtidig kirkeordning*. I høringsnotatet presenteres en rekke temaer og veivalg for den fremtidige kirkeordningen med i alt 27 spørsmål.

Se bakgrunnsmateriale på denne nettadressen: www.kirken.no/kirkeordning

Høringsinstansen gjøres oppmerksom på at spørsmålene står i et visst forhold til hverandre, noe som er påpekt i teksten.

Det er også anledning til å gi svar kun på et utvalg av spørsmålene.

Høringssvar bes sendt elektronisk til post.kirkeradet@kirken.no.

(Skriv gjerne inn svarene i denne Word-fila og send den som vedlegg til epost).

Opplysninger om høringsinstansen

Navn på kirkelig fellestråd: Vestre Toten kirkelige fellestråd

Adresse: Postboks 84, 2831 Raufoss

Kontaktperson: Kirkeverge Gunnstein Endal

Høringsspørsmålene

1 Bør det gjøres endringer i fordelingen av oppgaver og myndighet mellom lokalt, regionalt og nasjonalt nivå? I så fall hvilke og hvorfor?

Svar: Ja

Vestre Toten kirkelige fellestråd er opptatt av å styrke soknet. Vi mener at det bør legges flere oppgaver og mer myndighet lokalt, det vil si til et organ som opptrer på vegne av soknet. Når det nå opprettes et nytt kirkelig rettssubjekt, blir den nasjonale kirke styrket. Vi ønsker ikke en topptung kirke. Derfor mener vi noen viktige oppgaver må legges lokalt. Det gjelder blant annet arbeidsgiveransvaret for prestene, sammen med alle de andre kirkelig tilsatte.

Kirkerådet foreslår å legge soknet inn i eller under det nasjonale rettssubjektet. Dette går vi imot.

Vi mener de endringer som nå skal foretas må benyttes til å forenkle den kirkelige strukturen og gjøre den mindre byråkratisk. Arbeidsgiveransvaret må legges der arbeidet foregår mens sentrale og regionale organer må ses på som instanser som er til for å støtte kirkens liv, det vil si virksomheten i soknene.

Mindretallet (den geistlige representanten i fellestrådet) går inn for at alle kirkelig ansatte skal ha Bispedømmerrådet som arbeidsgiver.

2 Deler høringsinstansen Kirkerådets vurdering om at dagens finansieringsordning er den beste til å sikre en bred folkekirke?

Svar: Vi mener en fortsatt finansiering av Den norske kirke over kommunale og statlige budsjetter er den beste ordningen for å sikre en bred folkekirke med en kirkelig nærhet og tilstedeværelse i alle lokalsamfunn.

3 Dersom dagens finansieringsordning for Den norske kirke faller bort, hvilken ordning vil høringsinstansen gå inn for? Begrunn synspunktet.

Svar: Dagens ordning er så god at den bør videreføres. Hvis vi likevel skulle gå inn for noe annet, måtte det bli en livssynsavgift som er en lik avgift for alle og der den enkelte betaler over skatteseddelen.

4 Hvordan kan kirkestrukturen forenkles for at knappe ressurser kan bli rasjonelt utnyttet?

Svar: Kirkestrukturen kan forenkles ved at de to arbeidsgiverlinjene samles og at oppgaver, ressurser og beslutningsmyndighet legges til den lokale kirke i soknene.

5 Har høringsinstansen synspunkter på kriteriene for soknestørrelse og sokneinndeling i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Vi vil først og fremst understreke betydningen av soknets selvstendighet. Sokn kan fungere godt uavhengig av størrelse, men noen sokn er så små at det kan være en fordel om de slås sammen med andre. Noen sokn er så små at det er vanskelig å få noen til å stille til valg til menighetsråd. Vi deler likevel Kirkerådets synspunkt om at en fullstendig gjennomgang av soknestørrelse nå ikke vil være hensiktsmessig.

6 Bør ordningen med to organer for soknet (menighetsråd og fellesråd) videreføres?

Svar: Ja.

Vi mener at ordningen som ble opprettet i 1997 med to organer som opptre på vegne av soknet har vært til nytte for kirken. Fellesråd bør være store nok til å ivareta arbeidsgiveroppgavene på en profesjonell måte, kunne skape gode fag- og arbeidsmiljøer og mulighet for spesialisering. Noen fellesråd er for små til dette. Her er det viktig å være klar over den prosessen som foregår i kommunene – kommunereformen. Den kan bidra til at kommunegrensene og dermed også fellesrådgrensene kan bli utvidet. I mange tilfeller kan dette bli enheter som i dag tilsvarer prostiet.

7 Hvis ordningen videreføres: På hvilket nivå bør fellesorgan for flere sokn ligge (kommunenivå eller annet nivå, f.eks. prostinivå eller bispedømmenivå)?

Svar: Et fellesorgan for flere sokn bør ligge på prostinivå. Vi ser at dette spørsmålet har nær sammenheng med spørsmål 2 om finansiering (kommunalt tilskudd). Like fullt, i dag er det mange interkommunale selskaper som er opprettet for å få kostnadseffektiv drift uten at det går ut over kommunalt ansvar og engasjement.

8 Hvis ordningen videreføres: Bør det gjøres endringer i oppgavefordelingen mellom menighetsråd og fellesråd?

Svar: Vi mener oppgavefordelingen i stor grad kan være slik den er i dag. Gode samarbeidsrelasjoner mellom rådene er viktig.

9 Bør all virksomhet i soknet underlegges styrings- og ledelsesansvaret til soknets organer?

Svar: Ja

Fellesrådet er enig med Kirkerådets flertall i at all virksomhet bør inkluderes i styrings- og ledelsesansvaret for soknets organer. Det bør etableres ordninger for daglig ledelse som også inkluderer prestedtjenesten.

10 Hvordan bør daglig ledelse for virksomheten i soknet organiseres?

Svar: Daglig leder må underlegges og være ansvarlig overfor soknets organer. I en fremtidig kirkeordning vil daglig ledelse bli en viktig oppgave. Kirken vil trenge ledere med gode lederegenskaper. En prest **kan** være daglig leder, men det er ikke noe som tilsier at presten skal være det. Noe av bakgrunnen for at det ble opprettet daglig ledelse i den lokale kirken da fellesrådet ble lovfestet i 1997, var at presten i størst mulig grad skulle kunne konsentrere seg om prestedtjenesten. Vi mener at en prest som er daglig leder vil komme i konflikt med sin rolle som medlem av rådet.

11 Hvilken rolle bør biskopen ha i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Vi går inn for at biskopens tilsynsfunksjon kan styrkes og utvikles. Vi ønsker at denne delen av biskopens rolle gjøres mer tydelig. Dette gjelder både overfor prester og andre kirkelige medarbeidere. Vi mener samtidig at biskopen ikke skal inneha arbeidsgiveransvar og andre administrative oppgaver som i dag er knyttet til stillingen, men beholde sin rolle ved tilsetning av prester og proster. Dermed vil biskopen kunne frigjøres til å veilede i teologiske spørsmål, inspirere ansatte og menigheter og representere kirken offentlig i tillegg til tilsynsfunksjonen.

12 Hvilke virkemidler bør biskopen ha for å kunne ivareta tilsynet på en god måte?

Svar: Biskopen må kunne gi pålegg tilvarende andre offentlige myndigheter og tilsyn. Vi mener at biskopen skal ha tilsyn med ALLE kirkelig tilsatte.

13 Hvordan bør utpeking av biskoper skje i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Vi går inn for at dagens ordning videreføres der Kirkerådet tilsetter etter en prosess med nominasjon og rådgivende avstemning.

14 Bør bispedømmerådet opprettholdes som rådsorgan på bispedømmenivå, og hva skal i så fall være bispedømmerådets rolle i kirkestrukturen?

Svar: Nei

Se spørsmål 15

Mindretallet (den geistlige representanten i fellesrådet) går inn for at alle kirkelig ansatte skal ha Bispedømmerådet som arbeidsgiver.

15 Hvilke oppgaver bør i så fall legges til bispedømmerådet?

Svar:

Hvis bispedømmerådet opprettholdes som et rådsorgan, kan det være et råd som har rådgivningsfunksjon overfor biskopen og bidrar med faglig veiledning og inspirasjon til menighetene.

16 Bør alle ansatte ha den samme arbeidsgiver og hvilket organ bør dette i så fall være?

Svar: Dette er et unødvendig spørsmål. Som en følge av tidligere vedtak i Kirkemøtet er det en selvfølge at alle ansatte som arbeider i den lokale kirke skal ha den samme arbeidsgiver. Vi mener det bør være et fellesråd på prostnivå. Samtidig er det klart at de som arbeider i kirkerådet eller i bispedømmeråd, skal ha det sentrale rettssubjektet som arbeidsgiver. Presten i fellesrådet, i mindretall, går inn for at biskopen skal være arbeidsgiver.

17 I hvilken grad bør arbeidsgiverfunksjoner fordeles på de ulike organer? (Biskopen regnes i denne sammenheng som et organ).

Svar: Spørsmålet må ses i sammenheng med det forrige. Vi går imot en løsning der arbeidsgiver-ansvaret for ansatte i soknet legges til bispedømmerådet. Vi går inn for en enkel og tydelig organisering som bygger på Arbeidsmiljølovens bestemmelser.

18 I hvilken grad bør det åpnes opp for lokale og regionale variasjoner i organiseringen av arbeidsgiveransvaret?

Svar: Vi kan ikke se det er behov variasjoner for vi ønsker en oversiktlig organisasjonsstruktur med klar fordeling av roller og ansvar.

19 Hvordan bør man på best mulig måte ivareta særpreget til prestedtjenesten og andre vigslede tjenester?

Svar: Vi er opptatt av den spesielle stillingen presten har i kirken og går inn for at den opprettholdes. Det gjelder tjenesten knyttet til ord og sakrament og faglig selvstendighet og integritet. Det gjelder også prestens teologiske rolle som fast medlem i menighetsråd.

20 Har høringsinstansen synspunkter på Kirkemøtets rolle i kirken?

Svar: Vi mener Kirkemøtet som Den norske kirkes øverste organ bør videreføres som i dag.

21 Har høringsinstansen synspunkter på hvordan Kirkemøtet skal settes sammen?

Svar: Når Kirkemøtet blir tillagt mer makt ved at viktige oppgaver overføres fra staten til kirken, er det viktig å vurdere sammensetningen for å sikre en god nok demokratisk forankring. Om bispedømmerådet avvikles må det arrangeres direktevalg til Kirkemøtet i forbindelse med menighetsrådsvalget (som ved dagens bispedømmerådsvalg).

22 Har høringsinstansen synspunkter på Bispemøtets oppgaver og rolle i kirkeordningen, herunder forholdet til Kirkemøtet og Kirkerådet?

Svar: Vi er enige med mindretallet i Kirkerådet som går inn for at forberedelse, oppfølging og innstilling i lære- og liturgispørsmål overfor Kirkemøtet legges til Bispemøtet. Vi forutsetter at saksbehandlingen i Bispemøtet utføres etter forvaltningslovens og offentlighetslovens prinsipper og slik blir åpen for offentligheten.

23 Har høringsinstansen synspunkter på spørsmålet om ledelse av biskopene?

Svar: Vi mener preses, eller ledende biskop, må få en tydeligere rolle – også som leder for biskopene og bispetjenesten. Kirkerådet (på vegne av Kirkemøtet) må være biskopenes arbeidsgiver.

24 Har høringsinstansen synspunkter på Kirkerådets funksjon og sammensetning?

Svar: Vi mener Kirkerådet kan ha så mange medlemmer som det er i dag. Vi støtter forslag om at det legges vekt på at representanter velges ut fra kompetanse, men mener samtidig en geografisk fordeling ved at det velges en fra hvert bispedømme bør videreføres. Hvis bispedømmeråd avvikles, må det innføres en ordning med direkte valg til Kirkerådet.

25 Bør ordningen med en egen lærenemnd videreføres, og hvilken funksjon skal en slik nemnd i så fall ha?

Svar: Vi mener lærenemnden bør videreføres som et sentralkirkelig organ med samme funksjoner som i dag.

26 Har høringsinstansen synspunkt på hvordan ansvaret for samisk kirkeliv skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Vi mener det fortsatt bør være et råd under kirkemøtet.

27 Har høringsinstansen synspunkt på hvordan ungdomsdemokratiet og Ungdommens kirkemøte skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Vi ser ingen grunn til å forandre på dette.